

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Martiny Kotouček Mikoláškové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

žalobce: **Mgr. M. Š.**
bytem X

proti

žalovaným: 1) **Celní úřad pro Středočeský kraj**
sídlem Washingtonova 11, 110 11 Praha 1
2) **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě na určení nezákonnosti faktické nečinnosti žalovaných při zajišťování tabákových výrobků u Krajského soudu v Praze

takto:

I. **Žaloba se odmítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce v podání dodaném do datové schránky soudu dne 12. 4. 2022 označeném jako „Vyjádření k výzvě 55 Af 16/2021 – 66 a sdělení k 55 Af 16/2021 – 63“, jež je svým obsahem polemikou s usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2022, č. j. 55 Af 16/2021-63 (dále jen „zpochybňované usnesení“), a správností úvah v jeho odůvodnění, v závěru textu požaduje, aby soud vydal rozsudek. Konkrétně se domáhá vyslovení nezákonnosti jednání žalovaných porušujícího podle jeho přesvědčení § 115 odst. 3 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 299/2020 Sb. (dále jen „zákon o spotřebních daních“), které v bodech 1) až 3) popisuje tak, že i přes prokazatelně obdrženou informaci od žalobce ve dnech 8. a 10. 7. 2020, že u Krajského soudu v Praze jsou skladovány tabákové výrobky s již neaktuálními kolky, které tam žalobce, resp. „jeho“ společnost Golden Fleece Company, s.r.o., IČO 271 82 924, sídlem v bydlišti žalobce, (dále jen „GFC“) zaslali jako důkaz k jejich žalobám (dále jen „důkazní cigarety“), žalovaný 2) nijak nezakročil, zatímco žalovaný 1) k zajištění důkazních cigaret přikročil teprve dne 21. 10. 2021. Žalování tak podle žalobce porušovali své povinnosti plynoucí z § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních déle než 15 měsíců.
2. Z textu žaloby vyplývá, že žalobce především polemizuje se závěry zpochybňovaného usnesení, jímž byla odmítnuta jeho žaloba na ochranu proti v té době stále trvající nečinnosti žalovaných, v rámci které se domáhal, aby žalovaným byla uložena povinnost zajistit důkazní cigarety, zahájit řízení o správním deliktu Krajského soudu v Praze a též Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), který v dané souvislosti projednával kasační stížnost, a konečně doměřit jim spotřební daň. Nesouhlasí zejména s úvahou v odůvodnění zpochybňovaného usnesení, že do jeho právní sféry nemohlo nijak zasáhnout nezahájení

požadovaných přestupkových řízení, jelikož kdyby bylo řízení zahájeno včas, byla by v souvislosti s takovým správním řízením konečně prokázána protiústavnost zákona o spotřebních daních, a tím by byl zcela zásadním způsobem ovlivněn prodej žalobcových nemovitých věcí v konkurzu, který je důsledkem doměření spotřební daně na základě zásahu žalovaného 1) v roce 2015 a navazujícího neústavního rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2018, č. j. 45 Af 11/2016-40. Žalobce je navíc vlastníkem GFC, proto se jej dotýká, pokud této společnosti jsou na základě pokuty a exekuce od celních úřadů bankami zesplatňovány úvěry, za něž navíc ručí žalobce, který z důvodu zápisu v bankovních registrech ztratil možnost získat bankovní úvěry. I kdyby však žalobce nebyl dotčen touto cestou, žalobci nepochybně svědčí subjektivní právo a zájem na dodržování ústavního pořádku, např. tím, aby celní úřady vědomě neporušovaly povinnosti plynoucí jim z § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních a aby postupovaly ve vztahu ke všem subjektům stejně.

3. V této souvislosti soud připomíná, že podle ustálené judikatury NSS shrnuté např. v odst. 24 rozsudku ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017-23, publikovaného pod č. 3565/2017 Sb. NSS, je žalobce povinen vždy zvolit jeden žalobní typ vymezený v soudním řádu správním a nemůže jednotlivé žalobní typy navzájem zaměňovat nebo je v žalobě směšovat (srov. rozsudky ze dne 20. 4. 2005, č. j. 7 Afs 84/2004-84, či ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009-197). Ve správním soudnictví se nepřipouští dokonce ani alternativní či eventuelní petit, pokud by alternativy či eventualy měly spočívat v odlišných žalobních typech (srov. rozsudky ze dne 26. 10. 2004, č. j. 6 Ans 1/2003-101, č. 652/2005 Sb. NSS, či ze dne 9. 12. 2015, č. j. 10 Afs 151/2015-27). To vše je odůvodněno zejména faktem, že jednotlivým žalobním typům odpovídají v soudním řádu správním relativně samostatné procesní úpravy, které se liší co do stanovení počátku běhu lhůt k uplatnění žaloby, jejich náležitostí, úpravy aktivní i pasivní procesní legitimace, úpravy toho, k jakému datu soud zjišťuje skutkový a právní stav, atd. Bylo by proto mimořádně obtížné vést řízení o jedné a téže žalobě tak, aby bylo možno na jeho konci rozhodnout v souladu s požadavky kterékoliv z procesních úprav připadajících hypoteticky v úvahu. Jinou situací je případ neurčitého či nejednoznačného žalobního petitu, kdy žalobce může na výzvu soudu petit upřesnit jedním či druhým směrem (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 10. 2006, č. j. 6 Aps 2/2005-60, či ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009-197).
4. Soud po prostudování podání žalobce a jeho kontextu dospěl k závěru, že se nejedná (jen) o podání směřující do již pravomocně ukončené věci sp. zn. 55 Af 16/2021, ale současně i o samostatný návrh na zahájení řízení. V tomto podání ovšem žalobce zřetelným způsobem nedefinuje, jaký ze žalobních typů upravených v soudním řádu správním hodlá využít.
5. To je přitom podstatné, neboť soudy jakožto jedna z větví státní moci jsou vázány ústavní zásadou v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, která byla jako součást ústavního pořádku České republiky vyhlášena usnesením předsednictva České národní rady pod č. 2/1993 Sb. (dále jen „Listina“), resp. v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky vyhlášené pod č. 1/1993 Sb. (dále jen „Ústava“), podle níž mohou svou moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Zákon č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) přitom *správním soudům v § 4 a navazujících ustanoveních umožňuje projednávat jen určité typy žalob, o nichž pak mohou rozhodovat jen zákonem stanoveným způsobem*, např. co do formulace výroku rozsudku apod. Požaduje-li tedy návrhovatel po soudu, aby rozhodl o záležitosti, kterou zákonodárná moc do rukou správních soudů nesvěřila, popř. aby rozhodl sice v rámci pravomoci správních soudů, ale

způsobem (výrokem), který zákon nepřipouští, nezbyvá soudu než takovou žalobu postupem podle § 46 s. ř. s., popř. v případě přetrvávající nejasnosti o požadavku navrhovatele podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnout, *aniž by měl možnost se otázkami žalobcem přednesenými vůbec zabývat* (a to bez ohledu na jejich závažnost). Projednáním žaloby, kterou soudní řád správní neupravuje, by soud kromě protiústavního přisvojení si pravomoci mimo jiné porušil i ústavně garantované právo protistrany (žalovaného) na spravedlivý proces, jež zahrnuje kromě jiného i její právo na to, aby právní úpravou nepřipuštěná žaloba proti ní byla odmítnuta. Limitem v kontextu čl. 36 odst. 2 a 4 Listiny přitom je, aby proti jednáním veřejné správy zasahujícím do základních práv a svobod žalobce byla vždy zaručena alespoň jedna konkrétní, reálně dosažitelná cesta soudního přezkumu. Zda takovou cestu žalobce včas a řádně využije, je ovšem již na jeho odpovědnosti.

6. Soud proto vážil, zda alespoň výkladem podání žalobce lze jednoznačně dovodit, o co svým podáním usiluje. Soud přitom vzal do úvahy též procesní možnosti žalobce, jež se mu v mezích upravených soudním řádem správním nabízejí v kontextu jím tvrzených a uplatňovaných skutečností. Soud přitom dospěl k závěru, že jedinou v úvahu připadající cestou a kontextu podání odpovídající formou je tzv. zásahová žaloba podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. na deklaraci nezákonnosti již ukončeného jednání správního orgánu. Konkrétně z podání lze vyčíst požadavek deklarace nezákonnosti jednání žalovaných spočívajícího ve včasné ne zahájení řízení o zajištění důkazních cigaret jakožto neznačených, resp. nesprávným způsobem značených tabákových výrobků, jímž byl podle žalobce porušen § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních. Nebylo tedy třeba žalobce vyzývat k odstranění vad podání, neboť i přes jeho neobratné formulace lze obsah podání (žaloby) dovodit výkladem.
7. Soud přitom v návaznosti na formulace žalobce dožadující se též přehodnocení zpochybňovaného usnesení zvažoval, zda podání nemůže být návrhem na obnovu řízení sp. zn. 55 Af 16/2021. Podle § 114 odst. 1 s. ř. s. je ale obnova řízení přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí. Z toho ovšem vyplývá, že obnovu lze provést jen v těch řízeních, která vyústila v pravomocný rozsudek. To však není případ řízení sp. zn. 55 Af 16/2021, které vyústilo v pravomocné usnesení, kterým Krajský soud v Praze žalobu odmítl z důvodů v něm popsanych, jež mu znemožňovaly se zabývat oprávněností podané žaloby po věcné stránce, i kdyby snad šlo o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Pokud snad žalobce se zpochybňovaným usnesením nesouhlasil, měl se v souladu s poučením k němu připojeným obrátit kasační stížností na NSS, který by zákonnost a správnost úvah v něm uvedených na základě odpovídajících kasačních námitek žalobce prověřil. Dle údajů v evidenci dostupné na webu NSS nicméně žalobce kasační stížnost nepodal. Lze tedy konstatovat, že o návrh na obnovu řízení jít nemůže, ostatně tomu neodpovídá ani žalobcem formulovaný závěrečný petit podání, který se nedomáhá povolení obnovy řízení a ani zrušení zpochybňovaného usnesení (nejde tedy obsahově ani o kasační stížnost v rozporu s poučením podanou u krajského soudu). Žalobce se pouze vymezuje proti odůvodnění zpochybňovaného usnesení a v nynější věci, v níž se soud při posuzování přípustnosti zásahové žaloby bude muset zabývat obdobnými otázkami, žádá o přehodnocení dříve vyslovených závěrů či alespoň jejich dovysvětlení v návaznosti na žalobcem doplněnou argumentaci.

8. Soud proto podanou žalobu posoudil prizmatem ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. a hodnotil, zda alespoň nynější žaloba je přípustná. Bohužel však soud musí konstatovat, že se závěry zpochybňovaného usnesení posuzujícími eventuální přípustnost zásahové žaloby ztotožňuje, považuje je za souladné s limity pravomoci soudu nastavenými zákonodárcem a ustáleným výkladem příslušných ustanovení s. ř. s. v judikatuře NSS a zároveň za přílehlavé i na případ nynější zásahové žaloby. Správní soudy nejsou oprávněny (přinejmenším ne samostatně) věcně posuzovat otázku, zda žalovaní postupovali v souladu se zákonem či naopak porušili ustanovení § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních tím, jestliže z moci úřední nezahájili řízení o zajištění důkazních cigaret. Takovou otázkou by se soudy mohly zabývat až na základě včas vznesených žalobních bodů v žalobě proti rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků, pokud by na tom závisela zákonnost výroku takového rozhodnutí, eventuálně snad v rámci žaloby na ochranu proti nečinnosti, jestliže by takové řízení již bylo zahájeno, ale dosud nebylo ukončeno (což ovšem vzhledem k tomu, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků je zpravidla prvním úkonem v řízení, prakticky nepřichází do úvahy).
9. Zde soud z důvodu, aby se neopakoval, v plném rozsahu odkazuje na podrobné vysvětlení v odst. 9 zpochybňovaného usnesení, s nímž se ztotožňuje. Zároveň k doplněné argumentaci žalobce považuje soud za potřebné uvést několik skutečností. Ustanovení § 82 s. ř. s. výslovně vyžaduje, že tvrzené dotčení žalobce v případě zásahové žaloby (a obdobně je tomu u všech dalších žalobních typů) musí být přímé. Nepostačí tedy dotčení nepřímé, zprostředkované či jen okrajové. Nadto musí jít o přímé dotčení právě úkonem správního orgánu, jehož nezákonnost žalobce požaduje deklarovat, tj. musí být dán vztah příčiny a následku mezi popisovaným zásahem a popisovanou újmou v osobní sféře žalobce. Nemůže jít o dotčení vyvolané jiným úkonem, byť i téhož správního orgánu porušujícího třeba i to samé ustanovení právního předpisu.
10. Právě v těchto dvou parametrech, jež sice odůvodnění zpochybňovaného usnesení výslovně nezmínilo, ale jež plynou jasně z právní úpravy, argumentace žalobce selhává. Především není pravdou, pokud žalobce tvrdí, že „*je vlastníkem společnosti*“ GFC. Z hlediska faktického se mu to tak sice může jevit, avšak rozhodně tomu tak není z hlediska zákonné úpravy, kterou je soud i žalobce povinen respektovat. Žalobce je pouze společníkem GFC, což mu dává určitá oprávnění, jinak ovšem je GFC samostatnou osobou, tj. odlišným subjektem od žalobce. Žalobce tím, že společnost GFC založil, jí vdechl samostatný právní život a samostatná práva a povinnosti odlišná od práv a povinností žalobce samotného. Žalobce pouze vlastní majetkový podíl ve společnosti GFC a právo podílet se na hlasování na valné hromadě (v daném případě nahrazované rozhodnutími jediného společníka v působnosti valné hromady), ale jinak jakákoliv rozhodnutí správních orgánů týkající se GFC se jej dotýkají jen zprostředkovaně tím, že případná újma GFC se projevuje v hodnotě jeho majetkového podílu, popř. z důvodu jeho závazkového vztahu k věřitelům společnosti mu v návaznosti na vzniklý dluh vzniká ručitelský závazek. Stejně tak mu ovšem může z důvodu porušení péče řádného hospodáře v době, kdy byl jednatelem, vzniknout vůči GFC povinnost k náhradě škody apod., což jen dokládá, že žalobce a GFC nejsou jednou a toutéž osobou s totožnou právní sférou, jež by mohla být zásahem správního orgánu dotčena. Právě proto je nutno odlišovat, zda jednání správního orgánu přímo založilo povinnost žalobci, nebo zda tuto povinnost založilo GFC a teprve následně kvůli smlouvám uzavřeným s věřiteli GFC či v důsledku účasti na společnosti GFC či jednání za ni žalobci vznikají nové právní povinnosti či dochází ke změně či zániku jeho práv soukromoprávní povahy.

11. Pokud pak žalobce vyzdvihuje své dotčení v důsledku insolvenčního řízení vedeného na jeho majetek, je nutné říci, že i podle tvrzení žalobce souvisí toto řízení s rozhodnutími přijatými žalovaným 1) v roce 2015. I kdyby se některá z těchto rozhodnutí či jiných úkonů žalovaných týkala osobně žalobce (samotný rozsudek č. j. 45 Af 11/2016-40 byl ovšem vydán ve věci žaloby podané GFC proti rozhodnutí o přestupku), nejedná se o totožné jednání žalovaných, jež žalobce napadá nynější žalobou. Nezajištění (či opožděné zajištění) důkazních cigaret zjevně nebylo příčinou, natožpak přímou, platební neschopnosti žalobce, neboť ta nastala před rokem 2020. Nadto lze podotknout, že pokud snad v minulosti i došlo k zabavení tabákových výrobků žalobce, žalobce sám se proti němu správním žalobou nebránil. Soudu nepřísluší se zabývat ochranou práv třetí osoby, která žalobu nepodala, stejně jako není oprávněn ani projednat žalobu nepřipustnou nebo v rámci přípustné žaloby opožděné či s předmětem přezkumu přímo nesouvisející žalobní body (tj. na nichž nezávisí zákonnost napadeného úkonu správního orgánu).
12. Pokud tedy žalobce spatřuje své dotčení v prodlevě žalovaných při vydání rozhodnutí o zajištění důkazních cigaret, které mu teprve otevírá prostor uplatnit námitku neústavnosti ustanovení zákona o spotřebních daních neumožňujících po uplynutí přechodného období doprodej tabákových výrobků se starou tabákovou nálepkou (tj. s nižší než aktuální spotřební daní), je třeba říci, že žalobce měl v minulosti možnost se bránit zajištění jeho vlastních tabákových výrobků, a stejně tak měl možnost jakožto jednatel GFC vznést obdobnou námitku ve vztahu k tabákovým výrobkům této společnosti, když bylo rozhodnuto o jejich zajištění. Včasná a bezvadná žaloba proti rozhodnutí o doměření spotřební daně ani proti rozhodnutí o zajištění, popř. propadnutí vlastních tabákových výrobků, v níž by se jednalo o relevantní žalobní bod, pokud je soudu známo, však podána nebyla. Právě tam měl žalobce otázku ústavnosti tehdy aplikovaných ustanovení zákona o spotřebních daních možnost uplatnit a soudu nemůže spravedlivě vytýkat, že se danou otázkou nezabýval, jestliže na ní výsledek řízení nezáležel nebo se dokonce jednalo o neprojednatelné žaloby. Tím totiž pomýleně soudu vyčítá, že dodržel zákonné meze své rozhodovací pravomoci, respektoval procesní práva protistrany a odmítl postupovat svévolně.
13. Není tedy pravdou, že by relevantní příčinou zpeněžování nemovitých věcí žalobce v rámci insolvenčního řízení byla neaktivita žalovaných při zajištění důkazních cigaret. Žalobce nadto pomíjí, že k rozhodnutí o prohlášení neústavnosti ustanovení zákona vede časově náročná cesta,

neboť ani správní soudy nejsou oprávněny takový závěr učinit. Správní soud je povinen sice takovou námitku zvážit, ale pokud sám dospěje k pochybnostem o ústavnosti ustanovení zákona, na němž zákonnost napadeného aktu správního orgánu závisí, nemůže bez dalšího takové ustanovení neaplikovat, neboť je jím vázán. V takovém případě soud nejprve musí svým návrhem zahájit podle čl. 95 odst. 2 Ústavy řízení před Ústavním soudem, a teprve ten, pokud aprobejme závěr o porušení ústavního pořádku, může rozhodnout o zrušení příslušného ustanovení zákona. Až poté může soud tuto skutečnost promítnout do řízení vedeného před ním. Takové řízení před Ústavním soudem přitom v praxi trvá několik let. I kdyby tedy žalovaní bezodkladně zajistili důkazní cigarety, nelze očekávat, že by již nyní bylo pozitivně rozhodnuto o žalobcem namítané protiústavnosti ustanovení zákona o spotřebních daních. A i kdyby tomu tak bylo, důkazní cigarety předložila společnost GFC a jí také byly zabaveny. Žalobce tedy takovým rozhodnutím nebude ve své právní sféře přímo dotčen. Nadto v minulosti vydaná rozhodnutí opírající se

o neústavní ustanovení zákona nezanikají, pouze je nelze nadále vymáhat (srov. § 71 odst. 2 a 4 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů). Co již vymoženo bylo, se nevrací a nevzniká ani odpovědnost za škodu, ledaže byla neústavnost vyslovena právě v řízení brojícím proti takovému správnímu aktu, popř. ledaže v době vyslovení protiústavnosti nebylo ještě v řízení zpochybňujícím dotčený správní akt rozhodnuto. Tedy ani potenciální úspěch této zásahové žaloby a vyslovení protiústavnosti zákona o spotřebních daních by žalobci jakožto osobě odlišné od GFC nezakládal zvláštní práva a rozhodně by nezměnil již nastalé důsledky insolvenčního řízení. Tedy ani touto cestou nemohou případné prodlevy s vydáním rozhodnutí o zajištění důkazních cigaret přímo zasahovat do právní sféry žalobce.

14. Žalobce zároveň ani nemá veřejné subjektivní právo, aby žalovaní z moci úřední postupovali podle § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních vůči GFC nebo dokonce vůči Krajskému soudu v Praze či NSS. Zde postačí opět odkázat na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, který v dané souvislosti sice mírně posunul dosud striktně odmítavý výklad právní úpravy, nicméně nastavil relativně přísná kritéria možnosti domáhat se zahájení řízení z moci úřední (srov. zejm. jeho odst. 80 až 84), jež žalobce nenaplní. Rozhodně není dostačující obecný zájem žalobce na dodržování právního řádu ze strany správních orgánů a jeho přesvědčení o bezdůvodném nerovném zacházení (to by totiž zakládalo žalobní legitimaci opravdu komukoliv), nýbrž je nezbytné, aby žalobce prokázal své individuální dotčení tím, že řízení nebylo zahájeno včas. Rozhodnutí v řízení o zajištění důkazních cigaret předložených GFC, a nikoliv žalobcem, se ovšem nemohlo dotknout a také přímo nedotklo jeho práv, neboť na žalobce mělo opět vliv jen zprostředkovaný (snížení hodnoty podílu ve společnosti, pokud vůbec zajištěné neobchodovatelné cigarety nějakou tržní hodnotu měly).
15. Důvody, proč je žaloba žalobce na ochranu před nezákonným zásahem nepřipustná, vyslovené ve zpochybňovaném usnesení tedy nadále obstojí a beze zbytku dopadají i na nynější žalobu. Nadto v situaci, kdy již nakonec bylo požadované řízení z moci úřední přece jen zahájeno, ztratilo poskytnutí ochrany cestou zásahové žaloby jakýkoliv význam, neboť související práva mohou být prosazována právě cestou žaloby proti rozhodnutí vydanému v takovém řízení. Tu přitom jako přímo dotčený subjekt mohla podat GFC.
16. Soudu je přitom z úřední činnosti známo, že společnost GFC vznesla včas v řádně uplatněné žalobě proti rozhodnutí o zabránění důkazních cigaret projednávané pod sp. zn. 54 Af 2/2022 žalobní bod neústavnosti ustanovení zákona o spotřebních daních a vzhledem k tomu, že na dané otázce může v určité míře záviset zákonnost napadeného rozhodnutí, lze očekávat, že se jí soud bude při meritorním posouzení blíže zabývat. Nadto je soudu známo, že sám žalobce napadl obdobné rozhodnutí týkající se jiných cigaret zabavených v prodejním stánku (žaloba je projednávána pod sp. zn. 54 Af 17/2021), a i tam lze očekávat, že se soud bude muset s otázkou ústavnosti aplikovaných ustanovení zákona o spotřebních daních zabývat a zvážit, zda je namístě se obrátit s příslušným návrhem na Ústavní soud. **Lze proto očekávat, že žalobce i společnost GFC se rozřešení sporné otázky ústavnosti právní úpravy dočkají v těchto jiných řízeních.** I z toho důvodu proto ani v ústavní rovině čl. 36 odst. 2 a 4 Listiny nevyžaduje, aby žalobce mohl totožnou otázku otevírat cestou paralelní zásahové žaloby, neboť jeho přístup k soudu je dostatečně zajištěn cestou žaloby proti rozhodnutí. Zásahová žaloba představuje subsidiární prostředek soudní ochrany, který se uplatňuje jen tam, kde žádný

jiný žalobní typ není žalobci k dispozici (viz též § 85 s. ř. s.). Taková situace nenastala, a proto není důvodu se odchýlovat od ustáleného výkladu procesních podmínek projednatelnosti žalob ve správním soudnictví.

17. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo *nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný* nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.
18. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud také usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
19. Vzhledem k výše uvedenému podrobnému vysvětlení postupoval soud podle § 46 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. a žalobu odmítl, neboť soud není oprávněn takovou žalobu projednat. Žalobce totiž není popisovaným jednáním žalovaných ve své právní sféře přímo dotčen (jen zprostředkovaně, což pro žalobní legitimaci nestačí), a nadto popisované jednání nemá povahu nezákonného zásahu, jak jej definuje v návaznosti na § 82 s. ř. s. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, nehledě na to, že přímo dotčený subjekt (společnost GFC) navíc ve vztahu ke sporné otázce ústavnosti právní regulace v zákoně o spotřebních daních má k dispozici a také reálně využívá jiného, přednostního prostředku soudní ochrany v podobě žaloby proti rozhodnutí. V neposlední řadě lze pochybovat i o tom, zda žalobce u žalovaných řádně uplatnil podnět k uplatnění opatření proti nečinnosti, nicméně to je v situaci chybějícího přímého dotčení žalobce již otázka nadbytečná.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. Jelikož byla žaloba odmítnuta, nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. června 2022

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu